

VIP-oppgaver i Naturfag: LIVSSTIL

Søvnunderskudd hos mange ungdommer

Table 3: Sleep characteristics in the ung@hordaland study (n=9846).

	Girls		Boys		P - level
	Mean	SD	Mean	SD	
Week days					
Bedtime	23:10	0:57	23:26	1:01	< .001
Risetime	6:42	0:40	6:53	0:41	< .001
Time in bed	7:32	1:01	7:26	1:02	< .001
Sleep duration	6:22	1:40	6:28	1:37	.006
Sleep efficiency (%)	84.2%	18.0	86.6%	17.2	< .001
Weekends					
Bedtime	1:17	1:22	1:52	1:34	< .001
Risetime	11:06	1:24	11:26	1:38	< .001
Time in bed	9:48	1:19	9:34	1:26	< .001
Sleep duration	8:39	1:50	8:35	1:52	.018
Sleep efficiency (%)	88.0%	13.8	89.6%	13.5	< .001
Week days/weekends					
Sleep onset latency	0:51	0:58	0:43	0:56	< .001
Wake after sleep onset	0:17	0:38	0:12	0:40	< .001
Subjective sleep need	8:43	1:43	8:26	2:03	< .001

Hovedområde: Ernæring og helse

Kunnskap og kritisk vurdering av informasjon på dette området er viktig for å kunne ta ansvar for egen kropp og for fysisk og psykisk helse. Respekt og omsorg for andre står også sentralt innenfor området.

Læreplanmål:

- drøfte spørsmål knyttet til slanking, spiseforstyrrelser og trening, og til hvordan livsstil påvirker helsen.

Oppgaver:

1. Lærer deler elevene i grupper. Ta utgangspunkt i søvndiagrammet fra Uni Helse (ovenfor) og diskuter i gruppa på hvilken måte vår livsstil i forhold til søvn, mat og sosiale relasjoner påvirker vår psykiske helse. Skriv ned fem ting dere mener påvirker vår livsstil. Klassen deler så punktene med hverandre.

2. Bruk *Rådet for Psykisk helse* sine fem punkter om ”hverdagslykke” (<http://www.psykiskhelse.no/index.asp?id=31387>). Hvilke livsstilsråd finner man blant punktene? Tror du endret livsstil kan føre til mer hverdagslykke?
3. Hvilke konsekvenser kan en spiseforstyrrelse få for den fysiske og psykiske helsen? Undersøk dette på nett og i læreboka.

Elevøvelse:

Før oversikt over din egen søvn. De første to ukene gjør du som du pleier, de to neste sørger du for å få nok søvn. Se hva dette gjør med formen din. Skriv ned i søvntabellen hvor mange timer du sover hver natt og fyll inn tall der 1 er dårligst og 10 er best fysisk/psykisk form påfølgende dag.

Hvilken effekt har dette for den daglige psykiske og fysiske helsen sammenliknet med de dagene/ukene du ikke får det? Andre interessante observasjoner?

Eksempel på søvndiagram:

Natt til	La meg	Stod opp	Hvor mange timer søvn	Fysisk form (1-10)	Psykisk form (1-10)
<i>Mandag</i>	<i>23.15</i>	<i>07.00</i>	<i>7,45</i>	<i>8</i>	<i>6</i>

Et mer omfattende søvndiagram kan hentes på: http://media.psychology.tools/worksheets/norwegian/sleep_diary_no.pdf